

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1999. GADA
22. FEBRUĀRIS

<http://ieva05.lanet.lv/~luua>

№ 11

AKTUALITĀTES

Saņemta Edgara Andersona stipendija

Tā ir stipendija, ko piešķir LU studentiem - invalīdiem un bāreņiem, kuri to godam ir pelnījuši, parādot teicamas sekmes mācībās. Prēmija ir 400 dolāru liela, un tā tiek sadalīta četriem labākajiem studentiem. Tātad katrs saņem 100 dolārus. Komisija, kas izlemj, kam piešķirt šīs vienreizējās stipendijas, sastāv no studiju daļas vadītājas L. Sprūģes, Senāta studiju komisijas priekšsēdētāja doc. A. Šimanovska, Studiju informācijas centra vadītāja J. Stoņa un Studentu padomes pārstāvja R. Eglāja. Šogad no septiņiem stipendijas kandidātiem tika izvēlēti četri: Dace Rodziņa - Svešvalodu fakultātes angļu filoloģijas studente, Arvis Hibšmanis - Teoloģijas fakultātes 4. kursa students, Anda Ģipsle - Ekonomikas un vadības fakultātes, vadības zinību 2. kursa studente un Ieva Briede - Filoloģijas fakultātes, komunikāciju zinātnes 3. kursa studente. Par šo studentu dzīvi, interesēm mēs varam uzzināt no viņu pašu stāstītā.

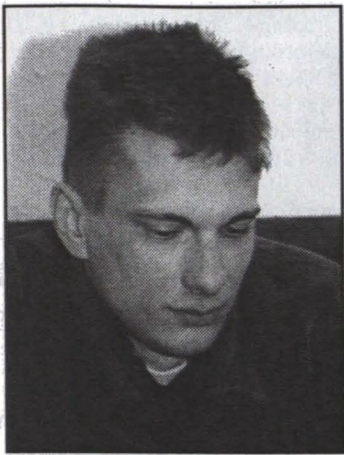

Foto: TONIS ĢINBERGS

Arvis Hibšmanis

es izvēlējos studēt teoloģiju? Pat nezinu, gribēju studēt kaut ko humanitāru. Tas interesēja. Un neesmu vilies - te viss ir ļoti interesanti.

Savu nākotni domāju saistīt ar pedagogiju, mācīt vidusskolās ētiku vai kaut ko tam līdzīgu. Saprotu, ka pedagoga darbs ir diezgan grūts, šobrīd es pat neesmu pārliecināts, vai to spēšu. Bet saprotu, ka galvenais jau ir radīt skolēniem par sevi pareizu - stingru skolotāja pirmo iespaidu. Es mēģināšu.

Ieva: Man savas veselības dēļ ir jāievēro citādāks dzīvesveids nekā pārējiem, varbūt tāpēc es sāku runāt par tādu tēmu, kā ēdiens mūsu (Filoloģijas) fakultātē. Tur ir ēdnīca, kur ēdieni ir samērā dārgi. Un ne tikai tas.

Ieva Briede

Pastāstīšu par tādu lietu kā griķi. Tā ir tava problēma, ja tu gribi griķus bez mērces. Tev tos nedos. Jā, jā, kā paredzēts. Bet ko tad, ja griķi man garšo, bet mērci ēst es nevaru? Arī ēdiena kvalitāte nav diez ko spīdoša.

Ar savu studiju procesu esmu ļoti apmierināta. Tas ir tas, kas mani interesē, lai gan sākotnēji bija doma studēt psihologos. Bet nobijos no lielā kursa.

Pati esmu tukumniece, un jau skolas laikā strādā-

Anda Ģipsle

2. lpp. ▶

KORPORĀCIJAS

Studentu korporācija Lettgallia svin 100 gadu jubileju

Četri taksometri pie Lettgallias konventa nama Rīgā, Dzirnāvu ielā 20. gados

Kas ir Lettgallia?

Studentu korporācija Lettgallia ir akadēmiska latviešu mūža organizācija, dibināta Tērbatā, 1899. gada 20. februārī (pēc jaunā stila).

Krāsas: zaļš - melns - balts.

Devīzes: Per aspera ad astra - Caur ērkšķiem uz zvaigznēm!

Labor et fidelitas - Darbs un uzticība.

Latīniskais nosaukums Lettgallia ir sens latvju teritorijas apzīmējums Indriķa hronikā.

Lettgallias ģeogrāfija

Lettgallia darbojās Tērbatā no 1899. līdz 1918. gadam, kad beidzās Pirmais pasaules karš un tika proklamēta neatkarīga Latvija.

1919. gadā Lettgallia pārcēlās uz Rīgu, kur darbojās līdz 1940. gadam, kad komunistu vara likvidēja visas organizācijas, kas bija naidīgas pret to, arī studentu korporācijas, iznīcinot un deportējot daudzus korporantus un viņu ģimenes.

No 1947. gada Lettgallia un citas latviešu studentu korporācijas nepārtraukti darbojās ārzemēs.

1989. gada februārī, Lettgallias 90 gadu jubilejā Rīgā sapulcējās Latvijā dzīvojošie sirmie Lettgallias filistri un uzņēma trīs jaunus fukšus. No tā laika Lettgallia turpina darboties Latvijā.

Šobrīd Lettgallia ir globāla latviešu akadēmiskā mūža organizācija, kas darbojas Latvijā, Zviedrijā, ASV un Austrālijā.

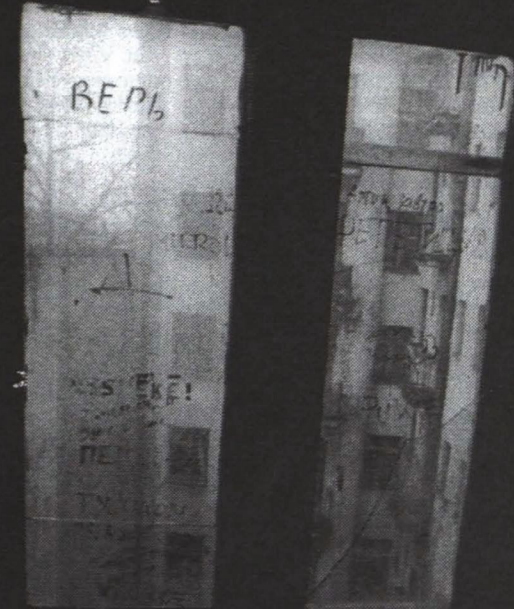
3. lpp. ▶

Lettgallias karogs atkal Rīgā 1990. gadā. Priekšgalā filistrs Teodors Miervaldis Godmanis

ŠAJĀ NUMURĀ:

Nams atgūts, bet

Vai Latvijas valdība dos galvojumu?

Muiža arī ir mūsu ...

LU īpašumi - problēmas un risinājumi 4. lpp.

Intervija ar Verneru Lediņu - Universitātes lauku īpašumu pārvaldnieku 4. lpp.

Apdraudēts Zilais kalns 6. lpp.

Par ko uztraucas medicīnas studenti Kanādā 2. lpp.

ROZĪNĪTE

"Mēs radīsim iespēju par naudu tūristiem apčubināt lopiņus..."

(Verners Lediņš - Lauku īpašumu pārvaldnieks)

Saņemta Edgara Andersona stipendija

1. lpp.

ju "Tukuma Ziņās". Tā es arī iestājos žurnālistos. Mums ir brīnišķīga katedras vadītāja - Inta Briksē, kas ir ārkārtīgi aktīva un enerģiska sieviete. Ārkārtīgi pretimnākoša. Pasniedzēji vispār mums ir ļoti cilvēcīgi. Man ir bieži nācies ņemt sesijas pagarinājumu, tāpēc es to tā varu apgalvot.

Sarunājoties ar Andu, nevar nepamanīt, kāds dzīvesprieks, neatlaidība un enerģija no viņas strāvo, kaut gan to jau var nojaust arī no viņas pašas stāstītā, kad viņa vēl piebilst: "Kā mēr mācīsies, tikmēr jauns!"

Anda: Esmu beigusi Rīgas 1. vidusskolu. Iestājos Tehniskajā universitātē, lai studētu datorzinātnes. Tad ar mani notika tas nelaimis gadījums, pēc kā mani no Tehniskās, tā maigi sakot, izsvieda. Ko es? Iestājos LU - fizmatos. Angļu valodas dēļ nebeidzu. Pareizāk sakot - pasniedzējas dēļ nenoliku pēdējo eksāmenu. Atmetu visam ar roku. Tas bija apmēram pēc gada, kad sapratu, ka tomēr jāpabeidz studijas fizmatos. Bet atkal atkārtotās tas pats...

Tad atkal kādu laiciņu tāpat vien padzīvojos. Dzīvoju un domāju - kāpēc neviens mani neņem par pilnu? Izdomāju, ka vajag dabūt augstskolas diplomu. Esmu beigusi mūzikas skolu, man ļoti paveicās matemātika, fizika, angļu valoda, ķīmija, sacerējumu rakstīšana... Domāju - ko gan es varētu studēt? Sapratu, ka tā nebūs ne bioloģija, ne ķīmija, arī ne filoloģija - tur daudz meiteņu. Fizmatos? Ko es tur - tur jau nesana. Ai, izdomāju, iet uz vadītājiem. Starp citu, kārtot iestājeksāmenus, man bija 11. vai 12. labākais rezultāts. Tiku budžeta

grupā un šausmīgi ar to lepojos. Tā es tagad studēju vadītājos, un man patīk. Dekāns mums - zelta cilvēks! Vismaz var redzēt, kur paliek studentu nauda par mācībām. Beidzot mums nav jāsalst. Tu, cilvēks, normāli vari aiziet un zini, ka nebūs jāsalst divos džemperos. Un kādas mums ir tualetes un pat pipēta!

Jā, pagājušogad mani ievēlēja Studentu padomē. Bet diemžēl tur es vīlos, jo biju iedomājies, ka studenti ir mūsu sabiedrības daļa, kas ir gatavi cīnīties par saviem ideāliem. Tā nebija. Nezinu, varbūt laiki mainījušies?

Ceturta stipendijas kandidāte - Dace - diemžēl nebija ieradies uz stipendijas pasniegšanas ceremoniju, bet no drošiem avotiem ir zināms, ka stipendiju viņa jau ir saņēmusi. Pašu Daci var raksturot kā ļoti apdāvinātu, apveltītu ar milzīgu gribasspēku un centību. Viņas zināšanas mācībās ir labas, teicamas un pat izcilas. No mācībām brīvajā laikā Dace nodarbojas ar tulkošanu, kā arī māca bērniem angļu valodu.

ZANDA REINFELDE,
Filoloģijas fakultātes
studente

Uzziņa:

Edgars Andersons ir pētnieks Latvijas ārpolitiku, kā arī vēsturi, tai skaitā seno kuršu vēsturi un latviešu koloniju attīstību, bijis sabiedrisks darbinieks un tulkojis arī daiļdarbus. Pēc viņa nāves Andersona kundze ir izveidojusi speciālu piemiņas fondu, no kura tad arī tiek pasniegtas šīs stipendijas.

VIEDOKLIS

Samazināt studentu skaitu? To mēs varam!

Turpinām diskusiju par filologu apvienošanu vienā fakultātē

Turpinot aizsākto diskusiju par reformām Visvalža ielā, respektīvi, par Filoloģijas, Svešvalodu un Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāšu apvienošanu, lūdzām izteikt savu viedokli Filoloģijas fakultātes valodu katedras vadītājai Dzintrai Paeglei.

"Ja runā par reformu reformas pēc, tad esmu pret - jebkurai loģiskai lietai jābūt noteiktam pamatojumam. Kaut vai no šiem diviem kritērijiem - ko mēs iegūstam un ko zaudējam," uzskata Dz. Paegle. Šāda doma ir izskanējusi arī janvāra sapulcē pie rektora - nav jēgas apvienot fakultātes apvienošanas pēc. "Atceros, manā bērnībā mazos kolhozus apvienoja lielos kolhozos ar domu, ka mazās saimniecības nevar pastāvēt. Ieguva kopējo tehniku, bet zaudēja kopīgo sadarbību, cilvēki viens otru nepazīna, atradās tālu no centra", ar šādu poētisku padomju dzīves ainu turpina katedras vadītāja.

Neenoliedzami - jautājumā par fakultāšu apvienošanu domas ir dalījušās, un vienots viedoklis nav izveidojies joprojām.

Sākotnējā ideja ir bijusi apvienot vienā fakultātē dažādās filoloģijas (latviešu, slāvu, svešvalodu). Tomēr viss nav tik vienkārši. Dz. Paegle uzsver, ka latviešu filoloģija ir nacionālā zinātne, kur valodu māca un pēta kā zinātni, valodu, kuru jau prot. "Tā ir dziļa akadēmiska izglītība, kur praktiskā valoda nav jāmācās. Svešvalodu filoloģijā paralēli teorētiskajām zināšanām ir ļoti daudz praktisko nodarbību mazās grupās. Valodu apgūst, lai tā vairs nebūtu sveša." Tādējādi varam secināt, ka gan mācīšanas metodika, gan saturs ir pilnīgi atšķirīgs. Spriediet paši, cik saprātīga būtu visu filologu apvienošana. "Ja apvieno svešvalodu un latviešu filoloģiju, Latvijas Universitātē nacionālā latviešu filoloģija kļūst par minoritāti. Mēs (latviešu filologi - L. K.) Latvijas val-

stī, LU būtu kā daļa no kaut kā cita, nevis patstāvīga vienība," secina Dz. Paegle.

Pēc pasniedzējas domām apvienošanās ar Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāti ir ne mazāk neiespējama, pat absurda: "Ir dažādas programmas - Pedagoģijas fakultātē iegūst pedagoga bakalauru un pedagoga maģistru, mācoties šo pedagogiju uz latviešu valodas un literatūras bāzes. Tas, ka mācību programmās parādās līdzīgi priekšmetu nosaukumi, ir par maz. Atšķiras mācību saturs - Pedagoģijas fakultātē ir daudz mazāks attiecīgā priekšmeta stundu skaits. Mums (Filoloģijas fakultātē - L. K.) mācības ir dziļas zinātnē, viņiem - saistībā ar skolu. Arī studentu pētniecības darbi veicami atšķirīgos virzienos - mums valodniecībā, literatūrzinātnē vai folklorā, bet viņiem pedagoģijā (metodiskā, pedagoģijas teorijā)." Piebilstu, ka tiešām vajadzētu pievērst uzmanību tik atšķirīgajiem fakultāšu nosaukumiem.

Jautājuma otra puse ir tīri praktiska: "Jau tagad mūsu auditorijās, piemēram, morfoloģijas kursā ir vairāk nekā 80 cilvēku. Es strādāju lielā auditorijā ar sliktu tāfeli. Es nezinu, vai visi mani ir sapratuši. Ja apvieno (vēl apmēram 40 studentu) - kur atradīs telpas? Mēs jau tagad "smokam nost" ar telpu trūkumu. Mums

(pasniedzējiem - L. K.) pat nav savu kabinetu! Man kā katedras vadītājai izņēmuma kārtā tāds ir. Samazināt studentu skaitu? - varam to darīt. Bet jau tagad skolās pietrūkst skolotāju. Mūsu specialitātē bezdarba nav. Ja ir pieprasījums, ja ir cilvēki, kas vēlas apgūt šo specialitāti, kāpēc to liegt? Tikai tāpēc, lai būtu reforma?" Domāju, ka šie jautājumi atbildes neprasa.

Tomēr dzīvē nekas uz vietas nestāvē. Pārmaiņas notiks fakultātes struktūrā, veidojot katrai programmai atbilstošu nodaļu. Tikš veidota latviešu filoloģijas un mākslas nodaļa. Svarīgi būtu runāt par Humanitāro fakultāti, kurā būtu daudzas nodaļas (latviešu filoloģija, latviešu filoloģija, vēsture, filozofija, teoloģija u. c.). Cik tas ir reāli? Ja pašreiz ceļ Melngalvju namu, arī citas reprezentablas ēkas, kāpēc beidzot nevarētu veidot Universitātes pilsētīti, kurā vienkopus būtu piekļāvīgas mācību telpas, kopmītnes, bibliotēka? Katrai nodaļai būtu sava ēka, administrācijai būtu vieglāk visu pārredzēt. Būtu normāls mācību darbs. LU ir projekti par pilsētiņas veidošanu. Bet tas varētu būt tālākā nākotnē. Tāda doma nemaz nav slikta.

Visi mums "metas virsū" par apvienošanu. Bet mums ir sena un stabila programma - 1920. gadā J. Endzelīns dibināja Baltu filoloģijas nodaļu. Mēs esam sākotnējās nodaļas turpinātāji, to, kas bija kādreiz, esam bagātinājuši, papildinājuši. Tīri akadēmiskā satura ziņā tas ir kultūras mantojums," tā domā Dz. Paegle.

Ir grūti viņai nepiekrīst. Varbūt tos līdzekļus, kas paredzēti reformai, izlietot fakultātes iekšējai un ārpagalma sakārtošanā, izveidojot patīkamu dārzu ar atpūtas soliņiem, strūklakām. Sarunas laikā tiešām izskanēja spēcīgi pretargumenti. Tomēr varētu būt arī citi argumenti. Gaidīsim tālāku šīs diskusijas turpinājumu "UA".

Docenti **DZINTRU PAEGLI** uzklaušijusi **LINDA KALNIŅA**

57. KONFERENCE

Kas interesē studentus?

Pedagoģijas un psiholoģijas sekcijas, kas norisinājās 11. februārī Latviešu biedrības namā, tēma bija: "Laikmets un personība." Tika apspriestas dažādas idejas par pedagoģiju, galveno uzmanību pievēršot bērnam - kā personībai, kas veidojas jau no mazotnes. Interesanti likās pieminētie fakti par studentiem. Ko tad īsti studenti vēlas, kādas vērtības cer iegūt no studiju procesa? Kā izrādās, lielākā daļa aptaujāto Ekonomikas un vadības fakultātes studentu studē, lai:

- * varētu veiksmīgi veidot karjeru;
- * iegūtu izredzes strādāt;
- * saņemtu augstākajai izglītībai atbilstošu atalgojumu, nevis - iegūtu jebkādas garīgās vērtības, ko tur teikt, ekonomisti ir praktiski.

No citām aptaujām izriet, ka vai-

rāk nekā 1/3 studentu intereses un uzskati ir daudz plašāki, salīdzinot ar vecāko paaudzi. Piemēram, uz jautājumu - ko jūs uzskatāt par savas dzīves galveno vērtību, 70% aptaujāto studentu atbildējuši:

- * mācīšanos augstskolās;
- * savas zināšanas;
- * vecākus un ģimeni.

Uz jautājumu, pie kādām savām personības īpašībām jums vēl būtu jāpiestrādā, atbilde bija:

- 70% - griba, mērķtiecība, mērķa skaidrība;
- 30% - pārvarēt depresiju, traucsmainību, gūt iekšējo mieru;
- 10% - iemācīties veidot attiecības, būt tolerantam, atbrīvoties no neīrajām, smagajām domām.

ZANDA REINFELDE

PĀRI DĪKĪM

Dārgas Medicīnas studijas Kanādā

Kanādas universitātēs paredzama studiju maksu palielināšanas nākošajos gados, ir īpaši tajās profesionālajās fakultātēs, kuru beigušiem ir cerības strādāt labi apmaksātu darbu.

Tā Ontārio provincē medicīnas fakultāšu 1. kursa studentiem nākošajā mācību gadā studiju maksas paredzēta 11 tūkstoši dolāru, kas ir par 10% augstāka nekā šajā gadā, un, sākot ar 2. kursu, tā pieaugs līdz 12 tūkstošiem dolāru gadā.

Rietumu Ontārio universitātes laikrakstā "Western News" ir aprēķināts, ka 1. kursa studentam viņa 10 mēnešu studiju gada izmaksas varētu būt tuvu pie 26 tūkstošiem dolāru: 13 tūkstoši dolāru - mācībām, ieskaitot studiju maksu (tuition), grāmatas

un instrumentus, un tikpat daudz ikdienas dzīves izdevumiem, ieskaitot īri un apģērbu. Tā kā studentu vajumam šo izdevumu segšanai jāaizņemas nauda no bankas, tad dažam labam šie aizņēmumi pārsniedzot 100 tūkstošus dolāru, beidzot universitāti. Spriežot pēc kādas aptaujas, ārstu un zobārstu caurmēra alga piektajā gadā pēc universitātes beigšanas esot ap 80 tūkstoši dolāru, tomēr viņu profesionālie izdevumi, piemēram, prakses telpu īre, apdrošināšana pret pacientu sūdzībām un negadījumiem, nodokļi u. c., arī ir lieli, un ir grūti nokārtot studiju laiku parādus.

**Profesors
ALEKSIS DREIMANIS,**
Kanādā

JŪSU ZINĀŠANAI

North American Studies Center University of Latvia

The Creation of the American Republic: From Revolution to Constitution, 1776-1787

Mondays, 14:30 - 16, Lectures
Wednesdays, 14:30 - 16, Seminars

Raina Bulv. 19, Room 135
Merija Jirgensons, Ph. D. in history, Visiting Lecturer, United States

The American Revolution in 1776 was the first democratic revolution in modern times. The course will consider the progressive estrangement of Americans from the British and how they created a viable ideology that galvanized their cause. The climax of this effort was the Declaration of Independence which became a model for subsequent democratic revolutions.

The revolution was not won, however, until republicanism was institutionalized within a constitutional framework. The Americans produced two national constitutions: the short-lived Articles of Confederation, 1783 - 1787 and the Philadelphia Constitution of 1787, which is in effect today. There was much controversy over the ratification of the Constitution of 1787 creating sharp

debates between the Antifederalists, those opposed, and the Federalists, its advocates. These debates will be analyzed with emphasis on The Federalist Papers, which today are considered models of political and legal writing.

Course Requirements:

The course will consist of sixteen lectures and sixteen seminar/discussion sections. The discussion sections will analyze primary and secondary sources. There will be two five-page papers based on the readings and a written mid-term and final exam.

Problems of American Democracy: A Historical Perspective

Tuesdays, 14:30 - 16, Lectures
Thursdays, 14:30 - 16, Seminars
Raina Bulv. 19, Room 135
Merija Jirgensons, Ph. D. in history, Visiting Lecturer, United States

Democracy is a process set in motion by individual choices. Outcomes may be brilliant or disastrous or moderately successful or just mediocre, but while choices remain open the potential for remedy exists.

The United States achieved the

first viable democracy in modern times, yet its democracy has been beset by controversy, outright contradiction and even conflict. This course will analyze some of these patterns and their cultural and political impact.

Some of the problems considered will be: the continued influence of religion on politics in spite of the constitutional principle of separation of church and state; the paradox of slavery in a society where political equality is a cherished ideal; the civil rights movement and black militancy, which are consequences of slavery; the institutionalization of political parties for orderly political change even though they were once feared as a source of faction; American Exceptionalism and its ambivalent legacy; and the problems of historical interpretation.

Course Requirements:

The course will consist of sixteen lectures and sixteen seminar/discussion sections. The discussion sections will analyze primary and secondary sources. There will be a ten-page research paper on a topic developed with the instructor and a written mid-term and final exam.

KORPORĀCIJAS

Studentu korporācija Lettgallia svin 100 gadu jubileju

◀ 1. lpp.

Farmācijas īpašā vieta Lettgallias vēsturē

Studentu korporācija Lettgallia ir

dibināta Tērbatā, 1899. gada 20. februārī (pēc jaunā stila). Dibinātāji bija deviņi latvieši, kuri studēja Tērbatas universitātes Farmācijas

institūtā. Līdz pat 1920. gadam Lettgallia uzņēma savās rindās tikai latviešus, kuri studēja farmāciju. Tāpēc ir gluži likumsakarīgi, ka Lettgallia ir liela nozīme Latvijas farmācijas zinātnē un farmācijas likumdošanā divdesmitajos un trīsdesmitajos gados. Šo gadu ievērojamākie latviešu farmaceiti - profesors Eduards Svirlovskis, Farmācijas pārvaldes priekšnieks Aleksandrs Dzirne, LU Ķīmijas fakultātes dekāns, profesors Jānis Maizīte ir Lettgallias filistri.

Lettgallia un valstiskais patriotisms

Lettgallia ir viena no tām piecām latviešu studentu korporācijām, kuru studenti un filistri iestājās Kalpaķa bataljona Studentu rotā un cīnījās pret Sarkanu armiju, aizstāvot nacionālu, neatkarīgu Latviju.

Otrā pasaules kara laikā Lettgallias studenti un filistri ir piedalījušies gan cīņās pret Sarkanu armiju, neļaujot Staļina režīmam gūt ievērojamākus ģeopolitiskos panākumus, gan antihitleriskās nacionālās pretošanās kustībā.

Lettgalliai un citām nacionālām akadēmiskām latviešu mūža organizācijām ir lieli nopelni latvietības uzturēšanā trimdas jauniešu vidē pēc Otrā pasaules kara.

Lettgallia pulcē un stiprina mūža draudzībā studentus, kuriem nav vienaldzīgs Latvijas valsts liktenis. Viens no mērķiem ir neatkarīgas Latvijas pastāvēšana. Lettgallia ar laiku atvadās no tiem studentiem, kuriem šis mērķis izrādās vienaldzīgs.

Lettgallia un valstiskais patriotisms

ZIGMĀRS KRISTSONS

Lettgallias konvents Tērbatā 1909. gada februārī svin 10 gadu jubileju

Lettgallias prezidijs kopā ar Latvijas armijas virsniekiem un viņu dāmām divdesmitajos gados

Ziemassvētku sarīkojums Lettgallias ģimeņu bērniem Konventa namā divdesmitajos gados

Lettgallias studenti ledu hokeja valsts komandā trīsdesmitajos gados. Priekšā vārtsargs Roberts Lapainis; sēd - pirmais no kreisās - komandas kapteinis Leonīds Vedējs

Lettgallias krāsneša kāzas trimdā ASV

Latvijas aviācijas sporta zvaigzne - Lettgallias krāsnesis Apolons Panteļejevs gatavojas lidojumam

Poliijas komandas treneris sveic Latvijas komandas kapteini, Lettgallias krāsnesi Leonīdu Vedēju

Tagadējais Latvijas vēstnieks ANO Jānis Priedkalns pirms 45 gadiem, Lettgallias globālā prezidija seniora amatā (1954. g.)

Lettgallias basketbola komanda ASV sešdesmitajos gados

Lettgallias salidojums trimdā Garezerā 1975. gadā

LU ĪPAŠUMI

Nams atgūts, bet ...

un namīpašumu atdot LU. Centra rajona tiesā lieta tika skafīta vairākkārt. Vēlāk pēc otrā prasītāja - Jāņa Dāvis pārstāvja lūguma lieta tika pārcelta uz Jūrmalas pilsētas tiesu. Pēc vairākām Jūrmalas pilsētas tiesas sēdēm (vienu no kurām pārtrauca paziņojums, ka tiesas mājā ir ievietots spridzeklis), beidzot ar 1997. gada 27. maija spriedumu anulēta denacionalizācijas apliecība Danielam Čerfasam, atzītas LU īpašuma tiesības uz namīpašumu 2/3 domātām daļām, kaut gan testators Jānis Dāvis novēlējis visu namīpašumu. Latvijas Universitātes Juridiskā daļa šo spriedumu apelācijas kārtībā pārsūdzēja Rī-

Beidzas lifts un sākas stikla jumts, bet sijas un balkoni, šķiet, apdraud dzīvību

Pirmajā rakstā par LU īpašumu atgūšanu "Universitātes Avīzē" (apmēram 1996. gadā) "Ledus sakustējies jeb atgūstam īpašumus" varējām lasīt:

"Daudz ir dzirdēts un runāts, ka, ja Universitāte atgūtu visus savus īpašumus, kas tai piederējuši līdz Latvijas okupācijas sākumam 1940. gadā un likumīgi tai novēlēti vēlāk, tā būtu ja ne bagāta, tad pārtikusi no teikti..."

Kā ar to bagātību un pārticību izskatās tagad, kad beidzot šie īpašumi ir izkaroti tiesu karos?

Paskatīsimies uz vienu no īpašumiem K. Barona ielā 49 atgūšanu vēsturiskā aspektā:

- 1992. gadā Latvijas Universitāte lūdz Centra rajona valdei atzīt īpašuma tiesības uz namīpašumu K. Barona ielā 49 un saņemt no Centra rajona Valdes ašu atbildi, ka denacionalizācijas apliecība uz šo namu 1992. gada 23. aprīlī ir izsniegta kā-

dam Danielam Čerfasam, negaidot likumīgu īpašnieku pieteikšanos termiņu, kāds bija noteikts likumā un beidzās 1992. gada jūnijā.

No šī brīža sākās nama K. Barona ielā 49 bēdu stāsts un gadiem garie tiesu darbi. 1993. gadā LU griezās Centra rajona tiesā ar prasības pieteikumu atzīt par spēkā neesošu Centra rajona Valdes izsniegto denacionalizācijas apliecību D. Čerfasam

gas apgabaltiesā, kura atstāja spriedumu negrozītu spēkā.

LU griezās ar kasācijas sūdzību LR Augstākās Tiesas Senātā, kurš beidzot apmierināja LU prasību un piecu gadu garie tiesu darbi bija beigušies.

1999. gada 21. janvārī notika īpašuma nodošana-pieņemšana.

Fotogrāfijas ir liecinieki, ka nams atgūts, bet tā iepriekšējie apsaime-

kotāji to nav spējuši vai nav gribējuši uzturēt normālā stāvoklī. Patīkami, ka Latvijas valdība atbalsta kredītaizdevumus Rīgas Ekonomikas un Juridiskās augstskolas attīstībai. Vai Latvijas valdība ir gatava dot galvojumu Latvijas Universitātei vismaz viena miljona kredītam, lai nams atgūtu apdzīvotājus ēkas statusu?

INĀRA KAULINA,
LU Juridiskās daļas vadītāja

Uzziņai:

Jānis Dāvis - tautskolotājs, rakstnieks, kultūras darbinieks, atturības druvas kopējs.

Jānis Dāvis ar savu, 1940. gada 17. janvārī pie Rīgas notāra Pētera Socka sastādīto, testamentu novēlējis Latvijas Universitātei nekustamo mantu, līdz ar ēku, atrodošos Rīgā, K. Barona ielā 49, nosakot tās izmantošanu vispārnodarīgiem un labdarīgiem mērķiem saskaņā ar Civillikuma 494. pantu, proti, latvju tautības studentu - atturībnieku un atturībnieču kopmītnes ierīkošanai.

"Šī vieta ir kā konfekte"

Latvijas Universitāte atgūst īpašumus. Viens no tādiem ir Cēsu rajona Līgatnes pagasta "Ratnieki". To augstskolai 1971. gadā novēlējis rūpnieks Roberts Hiršs ar kundzi Almu. Tolaik gan nevienam īpašumi netika piešķirti un tā, Latvijai atgūstot brīvību, pēc rūpnieka nāves, viņa dēli sāka kārtot šos jautājumus.

Kā saka VERNERS LEDIŅŠ - lauksaimniecības zinātnieks, rektora palīgs nekustamā īpašuma jautājumos jeb Universitātes lauku īpašumu pārvaldnieks: "Domāju, ka Universitātei ir iespējams parādīt augstskolas attieksmi pret dāvanu, lauku vidi un tās attīstību.

Toreiz, 30. gados un arī vēlāk, daudziem Latvijas cilvēkiem Universitāte bija un ir kā valsts. Valstij viņi uzticējās

mazāk nekā Universitātei. Augstskola viņiem bija un ir stingrs un pamatīgs simbols. Piemēram, Hirša kungs Latvijas Universitātē nekad nav mācījies, bet savu īpašumu dāvinājis mums. Tādēļ mūsu pienākums ir savest šo īpašumu tādā stāvoklī, lai prieks pašiem un arī citiem. Lai gan tas ir saistīts ar saimnieciskajām un ekonomiskajām grūtībām, mūsu laikos nekas nenākas viegli..."

Tā nu īpašumu brīnišķīgajā Gaujas Nacionālā parka teritorijā, 9. februārī Lediņa kunga aicināti devās aplūkot LU

fonda valdes locekļi, muzeja direktore un mēs - "Universitātes Avīzes" pārstāvji. Lai gan sals pieturējās krietnos mīnusos, sniegs zem kājām čirkstēja, tomēr droši devāmies aplūkot vispirms tās ēkas, kuras skatāmas no ārpusēs. Tostarp, Lediņa kungs pastāstīja arī ko sīkāk par "Ratniekiem":

"Apsaimniekot šo īpašumu sākām no pagājušā gada jūnijā. Toreiz LU rektors profesors Juris Zaķis mani aizveda parādīt to vietu. Zemītes tur ir 118 hektāri. No tās: 67 ha - meži; 42 ha - lauksaimniecībā izmantojamās zemes un 11 ha - augļu dārzus, pārējais - grāvji, ceļi, krūmi.

Rūpnieks Hiršs 1932. gadā šo īpašumu nopircis un gandrīz visu uzbūvējis no jauna. Viņam tas ir izmaksājis 550 tūkstošus latu.

Šodien mūsu rīcībā ir skaista divstāvu klēts ar izbūvi, apmēram 400 kvadrātmētru, ļoti labā stāvoklī. Tai jāremontē jumts. Tālāk, redziet, saglabājusies kūts - tajā Hirša kungs turējis govus, zirgus, cūkas, aitas. Tajā ir slēgta mēslu krātuve, kas bija ārkārtīgi liels retums 30. gados, un to varēja atļauties turēt saimnieks.

Saglabājusies arī kalpu klēts, garāža - tajā Hirša kungs turēja savu "fordiņu". Tālāk ir pirtīņa. Interesanti, ka tās augšējā stāvā ir gaļas žāvētava. Arī siena šķūnis ir, kalpu dzīvojamā māja, ratnīca un citas ēkas.

Kad visas būves ir aplūkotas, atgriezīties kungu mājā un nonākam siltumā. Tā ir trīsstāvēģa māja, ar apmēram 500 kvadrātmētriem lietderīgās dzīvojamās platības, ar palīgtelpām. Dzīvojamās telpās vēl saglabājusies tolaik būvētie sienaskapji, bet virtuvē - flīzes. Arī koka kāpnes ir 30. gadu - oriģinālas. Lediņa kungs pastāstīja, ka pagrabtelpās kādreiz ir bijusi siernīca, tur ir arī katlu māja, kurā vēl saglabājusies Hirša kunga katls.

Vārdus sakot, saimniecība ir bijuši

uz ļoti progresīviem pamatiem un pēc jaunākās tehnoloģijas. Kā smej Lediņa kungs: "Šī vieta ir kā konfekte..."

"LU goda lieta ir sakārtot šo vidi. Daba šeit ir ļoti skaista. Līdz GNP dzīvnieku audzētavai ir pusotra kilometra; līdz Gaujai - trīs.

Ar zemi nekas nav darīts apmēram 10 gadus un pēdējais laiks ķerties pie tās kopšanas - nodarboties ar lauksaimniecību. Jāsākāro ābeļdārzus.

Domāts ir arī par lauku tūrismu. Šie ļaudis varētu dzīvot kungu mājā, peldēties Hirša kunga baseinā, braukt ar zirgiem, ziemā slēpot, iet uz muzeju.

Šobrīd tiek vākti materiāli par LU attīstības laiku no 1919. līdz 1939. gadam, kad augstskolā varēja iegūt lauksaimnieka, veterināra, mežkopja diplomus. Doma ir, ka šeit izveidotais muzejs būtu kā LU muzeja filiāle.

Tālā nākotnē, pēc gadiem pieciem, redzu šo saimniecību sakārtotu un augstskolai peļņu nesosu. Te dzīvos lauku tūristi, pa pagalmu staigās meitas un puīši 30. gadu "ancukos" - kopsaimniecību un lopus. Tas radīs tādu etnogrāfiski jauku vidi. Jaunie laiķi lai nāk iekšā un skatās!

Kalpu māja šobrīd tur atrodas pasts un bibliotēka

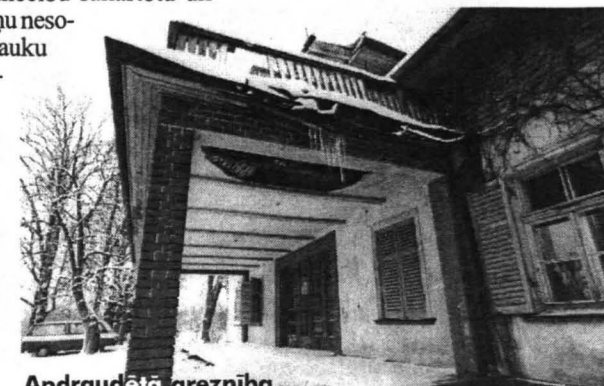
Dārzu kops agronoms, būs arī parks un sakārtots mežs. Protams, ka piedalīsies arī studenti. Šī vieta viņiem būs lieliska praksei! Domāts ir blakusesošo padomju laika māju pārtaisīt par studentu kopmītni. Šobrīd par "Ratniekiem" ļoti ieinteresēta ir Ģeogrāfijas fakultāte."

Lai kā no vasaras līdz šim brīdim, daudz kas arī ir izdarīts, piemēram, uz turpat netālu esošo kalpu māju no kungu mājas ir pārcēlies pasts un bibliotēka, bet "Ratnieku" celtnieks teic, ka viņam gan te darbs ir ik uz soļa... Tātad, šis elegantais muižas centrs atkal atdzimst jaunai dzīvei...

MĀRA SADOVSKA

Klēts

Apdraudētā greznība

LU 80 GADI GAIDOT

Disertācija, kas saviļņoja sabiedrību

Georgs Libermanis

Šolaik viena no populārākajām specialitātēm ir ekonomika un tādēļ Ekonomikas un vadības fakultātē ir ļoti daudz studētgrībētāju. Arī mācībspēki lekcijās pauž jaunākās pasaules atziņas, dodas ārzemju komandējumos. Taču pirms gadiem 40 - 50 par tādām lietām pat sapņot nevarēja. Tolaik arī uzsākās tagadējā Ekonomikas teorijas katedras profesora Georga Libermana darba gaitas šajā fakultātē.

- Kāds bija jūsu pirmais amats?

- Kā rektora referents LU (tolaik Latvijas Valsts universitātē) sāku strādāt 1950. gadā, pēc studiju beigšanas vienlaikus biju arī stundu pasniedzējs toreizējā Politišķās ekonomikas katedrā, šim darbam veltot galveno vērību. Pēc laika pilnīgi pārgāju strādāt katedrā. Toreiz tas bija izdevīgi arī tādēļ, ka mācībspēks bez jebkāda grāda, kurš lasīja lekcijas, saņēma docenta algu. Taču šī paša mācību gada beigās - 1951. gadā - mani no Universitātes "patrieca". Mans "grēks" bija "nepareizā" sociālā izcelšanās. Taču visam aizsākums bija studiju pēdējā kursā, kad uzrakstīju oriģinālu diplomdarbu. Vecie bolševiki par to man mēģināja "piešūt" partijas lietu - par antimarksistiskiem uzskatiem diplomdarbā. Rakstīju, ka līdz ar sociālisma attīstību, mainās attiecības starp virsdarbu un nepieciešamo darbu - par labu darbaļaudim. Izklāsts bija ar citātiem no Marksa un Engelsa. Taču tur tika saskatīta marksisma ignorēšana. Tika mobilizēti mācībspēki un studenti izmeklēt - vai manam tēvam nav bijis kāds veikals, nams vai kāds cits īpašums? Uz dažādiem arhīviem tika izsūtītas vēstules un galu galā atrada to, ka vienā laikposmā tēvam bija viszemākās kategorijas tirdzniecības patents. Ar to pietika, lai mani izsludinātu par sociāli nepieņemamu elementu un izteiktu partijas rājienu. Es uzrakstīju atļūgumu no darba, lai gan tajā laikā labi "kotējos".

- Kā tālāk virzījās jūsu ceļš?

- Vienu gadu nostrādāju tehnikumā, pēc tam pārgāju darbā uz Lauksaimniecības universitāti (toreiz - Latvijas Lauksaimniecības akadēmija), tur biju mācībspēks 12 gadus. Pa to laiku aizstāvēju disertāciju - tie man bija visnepatīkamākie laiki. Kādēļ? Kandidāta disertācijai uzrakstīju grāmatu, kas iznāca 1957. gadā un saucās "Jaunlatvieši". Tā bija kaut kas pretējs tam, kas līdz tam laikam

par viņiem bija rakstīts. Parādīju, ka viņi bija saistīti ar zemnieku kustību, ka viņi bija tautas daļa - tikai izglītotāki, gudrāki, zinošāki. Pārmetums no marksistu puses viņiem un līdz ar to man bija, ka jaunlatvieši nebija revolucionāri un negāja gāzt caru. Viņi vērsās pie cara ar lūgumu, lai viņš "tur" rāmjos vācu baronus, kas apspiež latviešu zemniekus. Tādēļ manā raksturojumā, attiecībā uz jaunlatviešiem, bija vārds "demokrāts". To šie vecie kungi nespēja "sagremot" un pret grāmatu sākās liela kampaņa.

- Kā šādā situācijā noritēja disertācijas aizstāvēšana?

- Tai gatajoms šeit - LU - 1958. gadā, padomē, kuru vadīja tagadējais profesors Jānis Porietis. Divas nedēļas pirms aizstāvēšanas, Zinātņu akadēmija, kuru vadīja akademiķis Strazdiņš, sarīkoja plašu diskusiju par manu sarakstīto grāmatu. Tā bija ļoti vētrains, uz to bija ieradušies ļoti daudz cilvēku, un tā notika tagadējā Vāgnera zālē (toreiz tur bija ZA bibliotēkas zāle). Pirmajā dienā referēja mani idejiskie pretinieki - tiku "pienaglots" pie kauna staba un mani "nokristīja" par latviešu buržuāzisko nacionālistu. Mani atbalstīja ekonomists Pauls Dzērve, akademiķis Zutis.

Pēc tam kļuva skaidrs, kādēļ tiku tik ļoti nomelnots. Akademiķi Strazdiņš un Krastiņš cerēja par pašu Latvijas vēstures trim sējumiem saņemt Leņina prēmiju. Lai tiktu pie tās, vajadzēja "novākt" tos, kuru darbi atklāj patiesību. Mans darbs viņiem bija traucējošs.

Diskusija ilga trīs dienas. Otrajā dienā mācības Vēstures un filoloģijas fakultātē nenotika, jo visi studenti gāja uz šo diskusiju. Tas bija laiks, kad īstenojās otrā atmoda. Ja pirmo atmodu rēķinām, kad dzīvoja jaunlatvieši, otrā bija laikā, kad aizstāvēju disertāciju, bet trešā - nāca tad, kad Latvija atguva neatkarību.

Šķiet, tādā akadēmiskā objekts kā jaunlatvieši un viņu ekonomiskie uzskati, taču izsauca sabiedrībā lielu saviļņojumu. Tika uzskatīts, ka cilvēki, kuri uzstājās pret manu grāmatu "Jaunlatvieši" - nonievā latviešu tautu.

Idejiskie pretinieki jaunlatviešiem pārmeta, ka viņi ir par to, lai Latvijai piemērotu Krievijas dzimtbūšanas atcelšanas likumu tādēļ, ka tur bija humānāki un zemnieku interesēm tuvāki dzimtbūšanas atcelšanas

likumi. Zemnieki tika atbrīvoti līdz ar zemi, uz kuras viņi strādāja, un tā kļuva par viņu īpašumu. Jaunlatvieši lūdza caru, lai pielieto paša cara izdotos likumus arī attiecībā uz Latviju, lai šādā veidā latviešu zemnieki tiktu pie zemes.

Mani idejiskie pretinieki uzsvēra, ka jaunlatvieši ir par marksistu ideologu nosodīto zemes reformu un vēl prasa, lai cars viņiem iedod speciālu zemes reformu, lai gan viņi jau bija brīvi no dzimtbūšanas.

Atradu kādu jaunlatvieti, kas pauda sociālistiskos uzskatus. Aizbraucu uz Pēterburgu, uz Ģeogrāfijas biedrības arhīvu, jo viņš bija tās biedrs un dabūju interesantus materiālus. Cilvēks, kurš bija saistīts ar Valdemāru, aizstāvēja utopiskā sociālisma pozīcijas. To mani pretinieki nevarēja piedot, jo tas bija trieciens viņu koncepcijai, ka jaunlatvieši ir buržuāzijas ideologi.

- Vai skalās diskusijas beidzās jums labvēlīgi?

- Viss beidzās ar kompromisu. Žurnālā "Padomju Latvijas Komunisti" 1959. gadā, šķiet, 1. numurā parādījās raksts, kurā parakstījās karojošās puses, izņemot mani. Bija mēģināts savienot nesavienojamas lietas - jaunlatviešus parādīt vienlaikus kā labus un kā ne visai labus cilvēkus. Rakstā bija teikts, ka grāmatas iznākšana saasināja diskusiju par šo problēmu. Bija mutiska vienošanās, ka nekādas represijas pret vienu vai otru noņemnes pārstāviem nebūs.

Neviens no idejiskajiem pretiniekiem uz manu disertācijas aizstāvēšanu neatnāca. Es aizstāvējos. Pēc tam akademiķis Strazdiņš rakstīja uz Maskavu, lai atņem man grādu. Atsauksmē, ko rakstīja kāds krievu zinātnieks, bija teikts, ka Latvijā ir dažādi viedokļi un uzskati un neviena vārda par to, ka man būtu jāatņem grāds. Atsauksmē bija arī teikts, ka ir jāuzklausa autors, lai viņš pamato savu viedokli. Tā nu no Maskavas atbrauca ekspertu komisija un kāds krievu zinātnieks profesors teica: "Runa ir par disertāciju, kas saviļņoja sabiedrību. Vai jums ir morālas tiesības šādam cilvēkam atņemt grādu?" Tā arī beidzās.

- Pēc kāda laika jūsu ceļš atkal veda uz savu augstskolu?

- Tolaik abi ar Pēteri Krupņikovu vadījām katedras Lauksaimniecības universitātē. Centrālkomitejā bija antisemitiski uzskati, un no tās nāca uzskats, ka ir par daudz, ja divu sabiedrisko zinātņu katedru vadītāji ir ebreji. Krupņikovs palika strādāt, bet mani kolēģi uzaicināja atgriezties Latvijas Universitātē. Tā no 1964. gada bez starpgadījumiem un provokācijām strādāju savā augstskolā.

LU Senāts man piešķīra Goda doktoru ekonomikā. Pēc tam tika pieņemts lēmums, ka Goda doktors tiek pielīdzināts habilitētam doktoram.

- Bija laiks, kad lekcijās varēja teikt ne visu, ko domā, kā jūs jutāties šajā laikā?

- Biju viens no tiem, kas Universitātē sāka lasīt lekcijas par tirgus ekonomiku, tās klausījās arī mācībspēki.

Ir viena īpatnība. Atgriežoties Universitātē, man bija vienošanās ar profesoru Jurgenu, kas ilgu gadu bija mūsu katedras vadītājs, ka es nelasīšu sociālisma politisko ekonomiku. Atklāti teicu, ka šos "murgus" lasīt es nevaru - to "bleķi", ko sarakstījis Staļins un safantazējis Leņins. Tādēļ Universitātē neesmu nolāstījis nevienu lekciju par sociālisma politisko ekonomiku. Ja pasniedzu speckursus par Marksa "Kapitālu", tei-

cu: "Lasu kursu par tirgus ekonomikas pamatiem. Tai ir dažādas pieejas un viena no tādām - Marksam. Ja atmet no Marksa politiskos secinājumus, kas saistās ar proletārisko revolūciju, kā, piemēram, "Visu zemju proletārieši, savienojieties!", tad jēdziens "Nabadzība - vienā polā, bagātība - otrā polā" - šodien ir vislabākā ilustrācija Marksa darbam šīs dienas Latvijā."

Tātad es lasīju tikai kapitālisma politisko ekonomiku. Jau 1964. gadā pasniedzējiem bija iespējams iegādāties specizdevumu - modernās tirgus ekonomikas teorijas pamatlīdzekļa grāmatu. To varēju lasīt un pārdomāt, kā arī šo to pastāstīt studentiem lekcijās.

Paradoksāli bija tas, ka lekcijas par tik aktuālajām ekonomiskajām PSRS problēmām lasīju Marksisma-ļepinisma universitātē. Tur jutos pilnīgi brīvs - programmas nebija, - ko gribēju, to lasīju. Īsi pirms neatkarības atgūšanas bija periods, kad Universitātes mācībspēki nāca uz šīm manām lekcijām. Tur mums bija brīva domu apmaiņa par aktuālām problēmām, neatkarību, marksisma postulātiem.

- Jūs droši vien rakstāt arī mācību grāmatas?

- To skaits jau ir tuvu pie 20 un to temats ir tirgus ekonomika, kas pilnīgi aptver visu mikro- un makroekonomikas kursu, ņemot vērā Latvijas realitātes un īpatnības.

Iepazīnos ar daudzām grāmatām, kas izdotas ASV, Kanādā, Austrālijā, Vācijā un citur. Šīs zināšanas ir lieti noderejušas.

Studentus ekonomistus mācām pēc iespējas tuvāk tai realitātei, ar kuru viņiem būs jāsaprotas tuvākajā laikā.

Ļoti daudz rakstu arī presē. Esmu avīzes "Business un Baltija" ekonomiskais komentētājs. Šie raksti parādās arī latviešu valodā "Neatkarīgās Rīta Avīzes" ekonomikas un biznesa pielikumā. Pirms tam rakstīju "Dienas Biznesā".

Kādreiz studējot, biju arī "Padomju Studenta" redkolēģijas loceklis un daudz rakstīju 40. gadu avīzei. Esmu bijis arī čakls rakstītājs "Padomju Jaunatnē". Pēc Universitātes beigšanas šad tad uzrakstīju arī "Cīņai". Mana tēma ir aktuālie ekonomikas jautājumi.

Pirmais raksts man parādījās 1941. gadā, kad man bija 16 gadu un biju vēl skolēns. Biju ārkārtīgi lepnis, ka parādījies drukāts mans vārds. Šodien uzskatu sevi par profesionālu žurnālistu.

Šajās dienās uzrakstīju par investīciju lomu valsts attīstībā, uzsverot, ka investīcijām lielā mērā jānāk no valsts budžeta. Sagatavoju nākamo rakstu, kura doma ir tāda - ja valsts dos pietiekoši daudz līdzekļu, tad mēs varam sapņot par attīstības budžetu. Ja mēs tikai visu "aprsim", ko savācam budžetā, mēs nekad uz-

zaļa zara netiksim. Mani raksti ir polemiski, asi.

- Kādi ir šodienas studenti, salīdzinājumā ar agrākajiem laikiem?

- Daudz viņos ir tā slinkuma... Motivācija iestāties Ekonomikas un vadības fakultātē ir ļoti liela, bet ar šo motivāciju vien nepietiek, jābūt arī motivācijai centīgi studēt. Parasti, uzsākot lekciju lasīšanu Ekonomikas un vadības fakultātes studentiem, es uzsveru, ka viņu skaits ir ļoti liels - tā ir vesela armija! Ja pēc pāris gadu desmitiem šī armija, apbruņota ar labām zināšanām dosies uzbrukumā, tad Latvijas ekonomikai uzvara varētu būt nodrošināta. Viens nosacījums gan ir - jābūt labi apbruņotiem. Labs bruņojums ietver divus momentus. Pirmais - tehniskais. Jāprot rīkoties ar visu moderno tehniku - datoriem un citām lietām. Otrkārt - jābūt apbruņotam ar valodām. Angļu valodas zināšanas ir profesionālās obligātais elements, vācu valodas - ne tik ļoti. Trešais - jābūt vispārējām zināšanām, kas dod iespēju sekot visam jaunajam. Neuzskatu, ka augstākā mācību iestāde var tevi iemācīt pavisam konkrētam darbam. Tas nav augstskolas uzdevums, tās uzdevums ir iemācīt tev domāt, lai tu varētu sekot pēc tam visam jaunajam, kas parādīsies. Būt spējīgam to uztvert un likt lietā. Tad mums būs studenti, kas spēj jauno uztvert un likt lietā, tad galu galā mēs uz tā zaļā zara apšēdīsimies.

- Ko vēl mācībspēkiem?

- Vēlu viņiem vispusīgi nodarboties ar pašizglītošanu, jo tas šodien ir visvājākais punkts. Bieži mācībspēks vienā konkrētā sfērā kaut ko ir pats iemācījis, spēj to reproducēt un nodot tālāk studentiem, bet brīžiem trūkst plašāka skata uz ekonomiskiem procesiem. Tie nekad nav sevī šauri noslēgti, tie ir globāli. Piemēram, Meksikā kaut kas notiek, - Latvijā jau sāk just. Nerunājot par to, ka kaut kas notiek Krievijā, jo tā ir mūsu tuvākais kaimiņš. Ekonomika šodien ir globāla. Apgūt globālās ekonomikas iespaidu uz Latvijas ekonomiku var tikai caur dziļu vispusīgu pašizglītošanu. Tas prasa laiku un enerģiju.

- Kā vēl mācībspēkiem?

Mācīšanās ir kāda svarīga doma. Studentiem jāiemāca darboties kā lielmeistariem šahā. Tas nozīmē, ka ir jārēķina varianti un daudzi gājieni uz priekšu. Ja tu orientējies tikai uz sekām, ko dos tuvākais gājien, tu noteikti nonāksi peļķē. Reiz to pateicu dažiem ministriem - viņi uz mani apvainojās. Tā ir, ka dažkārt ieviešam kādu pasākumu, nodokli un liekas, ka šodien tas budžetam kaut ko dod, ir risinājums kādām problēmām. Taču, ja parēķinām nevis vienu gājienu uz priekšu, bet gan trīs gājienu, tad var izrādīties, ka tas ir pat kaitīgs. Tādēļ būsim lielmeistari ekonomikā!

MĀRA SADOVSKA

DOMĀSIM KOPĀ

Zilā kalna nostāsts ...

Valmieras rajonā, apmēram 13 km no Valmieras, Valmieras - Dikļu ceļa kreisajā pusē atrodas kalns, kura absolūtais augstums ir 126,6 m vjl. un kurš paceļas ~60 m virs apkārtnes. Tas ir Mujānu Zilais kalns. Teiku un nostāstu aprunāts. Latvijas Republikas pirmajos neatkarības gados bijis dabas rezervāts ar 85 ha platību. Šobrīd ir LR arheoloģiskais piemineklis - kulta vieta.

Par Zilo kalnu ir daudz, ko stāstīt.

Senos laikos kalnā bijis Svētavots, kurā mesti ziedojuumi, pateicībā par dziedināšanu. Tagad avots izsusējis, bet mums palicis svētums. Senos laikos Lietuvas lielkņazs Ģedimins apmaldījies apkārtējos mežos un tikai Zilā kalnā atkal satīcis savējos. Par atmiņu uzlikts akmens stabs ar Ģedimīna vārdu. Tagad piemineklis nopostīts, bet mums palikusi atmiņa. Senos laikos kalnā bijis upurozols, kura dobums pildīts ziedojuumiem. Ziemeļu karā koks nocirsts, zviedriem aizstāvēties. Bet mums palicis pats būtiskākais - ziņa un sajūta, ka

šī vieta bijusi svēta.

Valmieras, Valkas, Cēsu un Limbažu rajonu pašvaldības ir nolēmušas izveidot reģionālu atkritumu izgāztuvi ar valsts investīciju palīdzību. Tā ir jauka lieta gan videi, gan cilvēkiem. Tikai šo izgāztuvi, kas solās būt ap 15 m augsta, domā ierīkot netālu no Zilā kalna - Kočēnu pagasta "Slazdu" māju apkārtnē. Pašvaldību ierosinātajās iespējamās izgāztuvju vietās tika izdarīts ekoloģiskais novērtējums, un rezultātā par labāko no visiem piedāvātajiem variantiem atzītas jau minētie "Slazdi" un Cēsu rajona Stalbes pagasta "Ceipoļu" māju apkārtnē.

Nez kāda būs ainava, kas pavērsies no Zilā kalna, ja izgāztuvi tiešām izveidos tur? Kāda būs sajūta, ja visai Latvijai nozīmīgas svētvieta tuvumā būs atkritumu kaudze? Izraugoties izgāztuvei vietu, nav ņemta vērā vietas kultūrvēsturiskā un garīgā nozīme. Ir aizmirsts tas, ar ko esam bagāti un varam lepoties. Aizmirsts, jo upurkalns atrodas tepat - deguna priekšā. Bet vēl visu var mainīt. Kamēr vēl nav iesākts celt, ie-

spējams izteikt savu attieksmi, labot plānus un nenodarīt pāri pašiem sev.

Zilais kalns tik tiešām nav nekāds nieka kalns. Ar to nevar tā - pajūs-moju un pēc tam apraki mēslu kaudzē. Vislabāk aizbraukt pašam un apskatīt, apdomāt, sajūst. Un nebaidies, ka neatradīsi, jo kalns no tālienes ieraugāms. Ar ugunsdzēsēju novērošanas torni iezīmēts. Pie ceļa, kas aizvedis uz virsotni, sēd akmens ar iekaltu uzrakstu. Ja gadās būt Valmierā, nenoslīko un aizbrauc apciemot raganu un veļu mājvietu.

Tev taču atradīšies drosme spert kāju uz zemes, kurā lībiešu vadonis Imanta aprakts. Tas, kurš 1198. gadā kaujā pie Rīgas esot bīskapu Bertholdu nodūrījis. Uz zemes, kurā vēl 18. gadsimtā latvieši savus mirušos apraka, par spīti mācītāju aizliegumiem un draudiem. Uz kristiešu nesvētītas zemes. Uz zemes, kur raganas savas sapulces turēja, par ko 17. gadsimtā tās dedzināja uz sārta, bet mūsu laikos tās manītas velējamiem aiz Zilā kalna meža mārkos un dziedam: "Zili zied, zaļi zied, sprungu-

lim galā dzied..."

Ja tomēr nedroši jūties, tad atceries, ka ik Jāņu nakti te pulcējušies ļaudis Svētus svinēt, dziesmas dziedāt. Nabagi Jāņu dienā šeit nākuši dāvanas saņemt un Labrenča dienā pienu dzert, jo tieši Zilajā kalnā turēta govns nabagiem. Un Zilākalna Marta savu vārdu dabūjusi no kalna, kurā ticis ziedots un nākamības ceļš zīlēts. Par daudz labu domu te doma, lai kādam vēl būtu nedrošība jāsajūt.

Aizstāvēsim savu Zilo kalnu, neaizmirsīsim to un neapgānīsim. Svētais avotiņš no Avotiņkalna, Zilā kalna virsotnes, jau sadusmojās un aizlaidās pa gaisu, lai meitas vairs bērnu autiņus tajā nemazgātu un sveši karakungi zirgus nepeldinātu. Vai tā jānotiek arī ar pašu kalnu?

ILZE

Vides aizsardzības klubs gaida visus, kam rūp Zilā kalna liktenis, katru ceturtdienu no 16.00 - 18.00 Rīgā, Audēju ielā 7/9. Tālrunis 7226042.

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Pasaku māja "Undīne" piedāvā:

Piektdien, 5.03., pl.18.00
"Lietus Mātes ieleja" - Vineta Lagzdīna. Tēma: "Ūdens Austrālijas aborigēnu kultūrā".
Sestdien, 6.03., pl.18.00
"Par septiņiem dvēseles vārtiem" - dzejnieks Arvīds Ulme.
Piektdien, 12.03., pl.18.00
"Elfu karaļvalsts psiholoģija" - fi-

lozofs Dzintars Bušs. Tēma: "Mīti un simboli kā kolektīvās apziņas (zem-apziņas) sfēras".
Sestdien, 13.03., pl.18.00
"Sauls josta" - Andris Mičulis. 4.tēma: "Simbols, tā būtība un nozīme. Simbola izpausmes veidi mutvārdu folkloristikajā tradīcijā un ģeometriskajā ornamentā. Dobs-

kalna teikas. Kokle - dvēseles simbols".
Piektdien, 19.03., pl.18.00
"Par sauli, vēju un lietu" - Lieldienu un Ūdens dienas radošās darbnīcas.
Sestdien, 20.03., pl.18.00
"Sauls avots" - ar mūziku, dziesmām, dejām, dzejām un bildēm par

ūdēns, dzīvības un pavasara saulgriežu tradīcijām.
Piektdien, 26.03., pl.18.00
"Vāra saknes, zelta zari" - Dina Kauliņa. Tēma: "Ornamenta augšana baltu jostās".
Sestdien, 27.03., pl.18.00
"Sauls josta" - Andris Mičulis. 5.tēma: "Emblēma. Ģeometriskais

ornaments - simbolisko zīmju kopa. Ideogrammas. Kombinētais jeb hieroglifiskais raksts. Piktogrammas. Rūnas. Fonētiskās zīmes".
Ieejas maksa "Undīnes" pasākumos - svece un pasaka. Sīkāka informācija (Ingus Zālītis) pa tālruni 760061.

"Lai katra dvēsele attīstās sev tuvā virzienā un nes veltes atbilstoši savas apziņas līmenim" (H. Rēriha, 1879. - 1955.)

Helēna Rēriha ir viena no ievērojamākajām personībām cilvēces vēsturē. Nesen apritēja 120 gadi kopš viņa ieraudzīja saules gaismu. H. Rēriha bija ļoti apdāvināta - viņa bija pianiste, glezniecības pazinēja, kā arī aizrāvās ar indiešu filozofiju. 1901. gadā viņa apprecējās ar mākslinieku Nikolaju Rērihu, viņu pēcnācēji bija Jurijs un Svjatoslavs - unikāla ģimene, kurai bija svarīga nozīme krievu un pasaules kultūrā. 1923. gadā Rērihi nokļuva Indijā. Tolaik Helēna Rēriha jau bija nobriedusi filozofe, rakstniece un sabiedriskā darbiniece. Pats Nikolajs Rērihs savas dzīvesbiedres jaunības laiku un pašas personību ir raksturojis šādi: "(...) taisnīgums, nemītīgā patiesības meklējumi un mīlestība uz radošo darbu pārveido visu šā jaunā spēcīgā gara apkārtni. (...) Uzkrātās zināšanas un tieksšanās uz pilnību ļauj rast

uzdevumiem neuzvaramu risinājumu, kas visus apkārtējos ved pa vienotu gaisu ceļu. Sāpīgi tiek pārdzīvota jebkura neaudzinātības, tumsonības un ļaunuma izpausme. Kur vien iespējams, tiek veikta dziedināšana - gan fiziska, gan garīga. Dzīvi no agra rīta līdz vakaram aizpilda paties darbs - un viss cilvēces labā. (...) Šāda nenogurstoša darba, ikdienas varoņības, labestības un celmes piepildīta dzīve ir paraugi visai jaunatnei." Jā, Helēna Rērihu ļoti nodarbināja cilvēces nākotnes jautājums. Viņa aktīvi un mērķtiecīgi rīkojās, rakstot vēstules, kurās pauda savas atziņas gan par sieviešu kustību, gan par kosmoloģiskajām zināšanām, gan kalpošanu Dzīvīvajai Ētikai, kā arī strādāja pie "Dzīvās Ētikas" jeb "Agni Jogas" grāmatām. Garīgā Skolotāji kopā ar Helēnu Rērihu bija "Dzīvās Ētikas" grāmatu radītāji. Kādēļ? Viena no XX gadsimta īpatnībām ir - jo vairāk mūsu doma traucas uz nepazīstamo Kosmosu, jo tuvākas un nepieciešamākas kļūst senās aizmirstās atskārsmes. Dabiskā tieksšanās uz sintēzi ir skaidri iezīmējusi tendenci šo domu, kas nākusi no Austrumiem, savienot ar sasniegumiem, ko guvusi mūsdienu zinātne. Tāpat XX gadsimts iezīmēja lūzumu cilvēces vēstures un kosmiskās evolūcijas laikā un telpā. Mēs esam sasnieguši jaunu kosmiskās evolūcijas loku un sākuši kāpt augšā pa to stāvo taini, kas savieno divus spirāles lokus - iepriekšējo un nākamo. Šī spirāles daļa ir vissmagākais evolūcijas

pārsložu posms. Lūzumposma pārvarēšana evolūcijas ceļā prasīja ne tikai attiecīgas zināšanas, bet arī notiekošā apzināšanu. "Dzīvās Ētikas" grāmatas, kas parādījās XX gadsimta sākumā, cilvēkiem deva šādu izpratni un norādīja pārvarēšanas ceļu. Cilvēkiem tika darīti zināmi Lielie Kosmosa likumi, ļāva izprast to, ka šie likumi darbojas ne tikai ārpus mums, bet arī mūsos pašos.

Pašlaik cauri evolūcijas koridoram tiek lauzts ceļš uz jaunu spirāles loku, uz jaunu laikmetu, uz jaunu cilvēci. Bet! Svarīgi atcerēties, ka evolūcijas spirāle vijas ne tikai uz augšu, bet arī uz leju, - katra kosmiskā parādība vai struktūra tā vai citādi balstās uz pretstatiem. Kas tad notiks ar cilvēku? Pārmaiņas radīs jaunu gara un intelekta attiecību. XX gadsimta intelekta sasniegumus nomainīs gara pastiprinātā attīstība. Gara un intelekta sintēzē galvenā nozīme būs garam, bet intelekts iegūs jaunu kvalitāti. Īpaši Helēna Rēriha izcēla sievietes nozīmi: "Nākamais laikmets būs ne tikai Lielās Sadarbības laikmets, bet arī Sievietes laikmets", no sievietes stāvokļa, no viņas fiziskā, garīgā, intelektuālā un emocionālā līmeņa būs atkarīga cilvēces tālākvirzība pa kosmiskās evolūcijas kāpnēm. Šie nav tukši vārdi, jo sievietei kosmiskās enerģijas potenciāls ir divas reizes augstāks nekā vīrietim. Apstiežot sievieti, tiek pazemināta cilvēces enerģija un bremsēta tās evolūcija. Sieviete pašai ir jāapzinās savas kosmiskās iespējas un tās jāpārvērš par realitāti. Jābūt pārliecinātai par savas misijas nenovēršamību.

Tomēr Helēna Rēriha ir atstājusi ne tikai "Dzīvās Ētikas" grāmatas, kurās parādīta kosmiskās evolūcijas būtība, bet arī dāvājusi tāda Zemes

cilvēka, šīs evolūcijas subjekta, kosmisko pieredzi, kurš ir spējīgs ietekmēt tās gaitu un palīdzēt citiem. Īpaši tiem, kuri vēl nav sadzirdējuši Kosmiskās Bezrobežotības aicinājumu. Helēna Rēriha izpildīja misiju, kuru viņai bija uzticējusi Kosmiskā Hierarhija. Šķiet, ka mūsu gadsimtā neviens cits, izņemot Helēnu Rērihu, nav tik tuvu saskāries ar augsto Hierarhiju. Viņa mūs iepazīstināja ar tās evolucionāro jēgu, kuru skaidri formulēja savās vēstulēs. H. Rēriha cilvēces vēsturi un mūsdienu īstenību aplūko no kosmiskā viedokļa. Viņa pavēra ceļu ne tikai uz jauno filozofiju, bet arī demonstrēja nākamo vēstures metodoloģiju. Viņas pravietojumi piepildījās, viņas providenci mēs nereti atceramies un saprotam, ka viņai bija taisnība. Daudzas Helēnas Rērihas vēstules ir vēltītas Krievijai, tās pagātnei, tagadnei un nākotnei. Dzīvodama Himalajos, lielā attālumā no dzimtenes, viņa nekad nesarāva ar to nedz garīgo, nedz sirds saikni. Ar viņu būtību viņa juta vēstures strāvotumus un redzēja tālu uz priekšu, ar to arī būtiski atšķiramās no daudziem slaveniem un profesionāliem vēsturniekiem. H. Rēriha ar zinātnieku un pravieša tālredzību saskaņā Krievijas un tās tautas nākotni, nojauta tos konkrētos procesus, kuri notiks pēc desmitiem gadu.

"Uz priekšu, uz priekšu, tikai uz priekšu!" - viņa nenogurstoši atkātoja. Viņas domas un darbi tagad daudziem kļūst par ceļa zvaigzni. Pēc aizmirstības un noniecinājuma gadiem, tie sāka jaunu dzīvi viņas dzimtenē un ne tikai tur.

Izdevniecība "Vieda" ir izdevusi Helēnas Rērihas "Vēstulu" pirmo daļu, kurā ir vēstulu fragmenti, tiek dotas atbildes uz svarīgiem jautājumiem

izmantojot "Helēnas Rērihas vēstulu" L. Šapošnikovas priekšvārdu, sagatavojuši LINDA KALNIŅA

izdevniecība "Vieda" ir izdevusi Helēnas Rērihas "Vēstulu" pirmo daļu, kurā ir vēstulu fragmenti, tiek dotas atbildes uz svarīgiem jautājumiem

izdevniecība "Vieda" ir izdevusi Helēnas Rērihas "Vēstulu" pirmo daļu, kurā ir vēstulu fragmenti, tiek dotas atbildes uz svarīgiem jautājumiem

izdevniecība "Vieda" ir izdevusi Helēnas Rērihas "Vēstulu" pirmo daļu, kurā ir vēstulu fragmenti, tiek dotas atbildes uz svarīgiem jautājumiem

izdevniecība "Vieda" ir izdevusi Helēnas Rērihas "Vēstulu" pirmo daļu, kurā ir vēstulu fragmenti, tiek dotas atbildes uz svarīgiem jautājumiem

studentu padomes lappuse

Ziņas no jaunās Studentu padomes SP karstā reportāža no Lietuvas

Šī gada 9. februārī norisinājās jaunās Studentu padomes pirmā oficiālā sēde. Par godu šim nozīmīgajam notikumam tika saņemta atļauja organizēt sēdi Latvijas Universitātes Senāta zālē. Kā jau tas atbilst šīs zāles gaisotnei, sēdes laikā tika risināti visnotaļ svarīgi jautājumi: vispirms tika apstiprinātas SP locekļu pilnvaras, bet pēc tam izvirzīti kandidāti jaunajam SP prezidijam. Par SP priekšsēdētāju tika izvirzīta KNZ biedre un jau esošā SP priekšsēdētāja Ilona Bauda, par SP prezidija Pirmo locekli (pr-ja vietnieks) Andris Klepers no saraksta Nacionālā apvienība, par SP prezidija sekretāru tika izvirzītas divas kandidatūras Uvis

Lapsiņš no KNZ un Elita Baklāne no Paisuma. Tā kā konkurence nebija pārāk liela, tad balsošanas rezultāti nevienu neizbrīnīja. **Lūk, SP prezidija jaunais sastāvs – Ilona Bauda, Andris Klepers un Elita Baklāne.** Tas nozīmē to, ka SP prezidija sastāvs par 2/3 ir palicis tas pats veicis. Jāpiemin ir tas, ka sēdes laikā **no SP locekļa pilnvarām atteicās Uģis Melders no KNZ un Kristīne Ante no Nacionālās apvienības, un viņu vietā stājās attiecīgi Roberts Līnis un Mareks Gaidemovičs.** Lielā uzmanība tika veltīta studentu deleģēšanai uz Latvijas Universitātes Senātu. Visi piekrita tam, ka ir jāatstāj daļa jau esošo senatoru, lai tie va-

rētu turpināt iesāktu un ļoti nozīmīgo darbu. Tātad mūsu senatori būs – **Elita Baklāne, Ilona Bauda, Ritvars Eglājs, Andris Klepers, Roberts Līnis un divi bijušie SP locekļi Volde-mārs Burgis, Jānis Švinskis.** Sēdes laikā katrs SP biedrs varēja izlemt kādā no SP pastāvošajām komisijām viņš vēlētos darboties un realizēt savas idejas. Visi vienbalsīgi vienojās par turpmāko sēžu laikiem un draudzīgā pulciņā devās atzīmēt pirmo jaunās Studentu padomes sēdi.

Ko tur vairāk piebilst, kā tikai vēl spēku, izturību un veiksmi jaunajai un vēl arvien pastāvošajai Studentu padomei nākotnes darbu priekšā stāvo!

ILONA

Darba dienas ir ļoti noslogotas, nepārtraukti noris darbi grupās, nebeidzamas iepazīšanās, jaunas sejas utt. Nesanāc laika ēdienpauzēm, strādājam pat pa nakti.

Drīz gatavojamies atkal no vienas pilsētas pārbraukt uz citu. Šoreiz uz Kauņu, un tā atkal un atkal, pat nezinu, kad tas varētu beigties, varbūt nekad, bet tāda nu ir KNZ misija strādāt priekš jums mani mīļie, mazie lasītāji. Ekstremālos apstākļos trauksmainajam ģenerālsekretāram Melnim ir jācinās ar nebeidzamo izsalkumu. Nervu spriedze viņā izraisa šausmīgu rijību. Nabaga Ritvars

turpretī ir tik apmulsis, ka pagājušo nakti pavādīja kratoties brutāli niknas mūzikas pavadījumā naktsklubā. Uz kaut ko tādu Latvijā viņš vēl nav bijis spējīgs. Andris Klepers – šis apburošais jaunais cilvēks – reibst no lietuviešu zēniem, bet Mareks Gaidemovičs ar visām savām acenēm nespēj ieraudzīt kādas jaukas leišu meičas pavedinošos mājienu. Bet savukārt Elita Baklāne, piespiežot Melnim un Kleperam uz pulsa savas Klenzo smaržas, cenšas radīt sev ierasto atmosfēru tik grūtā brīdī, kad nākas cīnīties ar četrus vīriešu kārtas pārstāvjiem.

Valentīna dienas balle Mazajā ģildē

Visus mīļi sagaidīja mīlas vēstneši - eņģeļi!

Latvijas Universitātes Studentu padome bija iecerējusi saviem mīļajiem studentiem sagatavot mazu pārsteigumu Valentīna dienas balles izskatā. Visi centās un rūpējās, lai mūsu studentināj varētu kvalitatīvi atpūsties. Pasākuma sākums bija paredzēts 20.00. Pulksten 21.15 pirmais apmeklētājs jau bija ieradies un svi-

nības varēja sākties. Apakšstāvā varēja godprātīgi sareģistrēties tur izvietotajā Lauļību kantori, kur aktīvi vaiga sviedros strādāja pats Sv. Valentīns un viņa palīgi eņģeļi. Pirmie upuri bija vēsturnieku 3. kursa precētais pāris Arāji, kuri nolēma atjaunot nedaudz ierūsējušās attiecības. Jāatzīst, ka šo pakalpojumu izmantoja lielākā daļa apmeklētāju, jo brīžiem pie Lauļību kantora izveidojās milzīga rinda, kas mūsu laikos ir ļoti reta parādība. Vislielāko piekrišanu deju zālē ieguva vokāli instrumentālās grupas "Labvēlīgais tips" uzstāšanās ar nogurušāko solistu pasaulē – Fredi. Grupas uzstāšanās starplaiķā vakara vadītāja virsvadībā norisinājās juceklīgs deju konkurss – uzvarētājiem tika izdalītas brīnišķās RC Cola's balvas. Vakara tālākā gaitā publika tika izklaidēta ar mehānisko mūziku. Cilvēku pārpilnības dēļ daļa deju norisinājās arī koridorā un uz trepēm. Visiem bija jautri, apkārt skraidīja mazi, skaisti eņģeļiši un medmāsiņas ar spārniņiem. Visi

Lauļību kantori notika tas, kam tur jānotiek

gremdējās RC kolā un ritmiski šūpoja gumus līdz pulksten pieciem rītā.

ROBERTS UN ILONA

Mīlestība nedalāma ...

Ekonomi & vadībnieki mīlas izpriešanās

Ir zinātniski pierādīts, ka ekonomiem un vadībniekiem 10. februārī Mazajā Ģildē īpaši veicās ar AMORA labvēlību. Šis mazais strēlnieks raidīja savas bultas pa labi un pa kreisi. Dažas no tām trāpīja arī ļoti "Labvēlīgajam tipam", kurš izklaidēja visus jautros un mīlošos.

Protams, tika dota iespēja studentiem paspīdēt ar savu inteligenci, atbildot uz konkursa jautājumiem par Nacionālo operu "Coca-cola" (neizpalika arī balvas). Pateicoties "Vidzemes maizniekam", dažām sirdīm tika ne tikai salda mīlestība, bet arī salda torte.

Meiteņu uzmanību saistīja un lielākās ovācijas izraisīja EVF seksapīlākie puisi – VIRINĀTĀJI. "Jo viņi mīl viņas visas!!!!". Kāds šarms, kāda plastika, kāda profesionalitāte, kādi halātīņi... bet zem halātīņiem gandrīz nekā... "o-o-o-o-o-o-o" caur aplausiem un ovācijām no zāles aizmugures izdvesa dažas pusģērbušas meičas.

Ekonomi un vadībnieki 10. februārī noteikti deva lielu ieguldījumu Latvijas demogrāfiskā līmeņa celšanā, jo neredzēti liels bija pieprasījums pēc svētā Jura Krūziņtēva, kurš nespēja apmierināt visas un visus laulāties gribošos, tādēļ pilnvaras pārņēma tā vietnieki. Ievēribas cēlonis fakts ir tas, ka starp ekonomiem un vadībniekiem valda ļoti brīvas attiecības un nav nekādu aizspriedumu. Tas pierādāms ar faktu, ka tiek pieņemti ne tikai tradicionālais laulības veids, bet arī visu veidu minoritāšu laulības, daudzsieviņa un

daudzvīriņa (pēc manas iegūtās informācijas - rekords bija seši vīri vienai laimīgajai sievīņai), kā arī dubultlaulības, bija pat tādi, kuri paši sev solīja mīlestību gan laimē, gan nelaimē un mūžīgu uzticību. Ar ko arī "PAISUMS" apsveic visus jaunlaulātos un novēl saldu medusmēnesi un tikpat saldu nākošo sesiju.

Pateicamies sponsoriem, pasākuma organizatoriem un, protams, studentiem par aktivitāti.

Mīlošā
EVF STUDENTU PAŠPĀRVALDE
un SAIVIŅA

Ekonomu ballē notikušas dažas nekārtības, kā piemēram, mācītājs Krūziņš arestēts par nepiedienīgu uzvedību – piedalīšanos "Virinātāju šovā".

"Virinātāju šovs", protams, guva lielus panākumus, taču dažas neapmierinātas ekonomistes protestēja pret lielajām, sarkanajām sirdīm, kurās tika izmantotas kā vienīgais apģērba gabals...

Sirdi plosošais, šarmantais un mazliet kautrīgais Piecis atjēdzies nākamajā rītā ar nežēlīgām galvas sāpēm un divām sievām.

Šļiva vēl joprojām meklē sponsorus porcelāna zobu iegādei.

Ekonomu DJ, sakarā ar savu smadzeņu apsaldēšanu, meklē donoru to transplantācijai.

P.S. Nav ko braukāt ar velosipēdu ziemas laikā.

Mūžīgā tenkotāja - MĀRČA

Baisā "B" plāna realizācija vēsturnieku pašpārvaldē

Gadiem skrienot, nemainīgajā Vēstures un filozofijas fakultātes pašpārvaldes sastāvā, kas pirms kāda laika bija ļoti veiksmīgi uzrūpējusi varu, notika radikālas pārmaiņas. Decembra vidū notikušajās vēlēšanās ar februāra sākumu savas tiesības pieteica jaunais pašpārvaldes sastāvs – jaunā trīspadsmitgalvainā pašpārvalde. Pienākumu un varas pārņemšanas pirmais etaps norisinājās mājās pie Vecā Punka – semināra veidā. Semināra galvenais mērķis bija gāzt iepriekšējo pašpārvaldes prezidentu – mitoloģisko I. kursa studentu Lāpstiņu (zināmu apsvērumu dēļ viņš netika uz turieni aicināts). Vakara gaitā uz A1 formāta lapa tika zīmētas rūpīgas shēmas gāšanas procesam, kam būtu jānorisinās fakultātes telpās, tika izmantoti zaģti un ārkārtīgi slepeni materiāli (evakuācijas plāni etc.). Semināru kulminēja ar mucu vīna un nedaudz šnabja jaunievēlētājiem pirmā kursa audzēkņiem. Plāns bija izsvērts līdz mazākajiem sīkumiem, īsi pirms Bruts iegruž dūcīti Cezaram azotē, fantasmagoriskais Igaunis pēc plāna paprasa Lāpstiņam: cik pulkstenis? 9. februārī pulksten 12.40 baisais "B" plāns stājās spēkā – aizkulisēs jau bija sagatavots finiera zārks ar fakultātes karogu rotātu vāku un tad notika Tas! Notika varas pārdalījums: saraksts "Pavasaris" savā pārvaldījumā ieguva godpilno kasiera vietu (Gaidemovičs), arī kredītu lietas no atbildīgā Ante's rokām (kuram 3 mēneši šajā amatā bija par daudz) tika pārspēlētas uz Kristīnes rociņām, par godpilno Dieva vietnieku uz zemes – prezidenta vietnieku jeb arī vietnieci tika ievēlēta leģendām apvītā Inga (visi augstākminētie personāži ir reāli eksistējoši vēsturnieku 2. kursā). Sapulces beigās norisinājās traģēdijas pēdējais cēliens sfudentu pašpārvaldes prezidenta vēlēšanas, kur tika izvirzītas divas personības vispārējai preparācijai un apskatei – pats Igaunis sīvi konkurēja ar "B" plāna garīgo tēvu - veco Punku. Cīņa jau sen bija izšķīrusi šo divu godīgo censoņu ceļus un tuvības saites. Pašpārvaldē jau sen klīda runas par divu gigantu cīņām aizkulisēs – viens esot apēdis otram pusdienas, tas (otrais) savukārt, atriebības jūtu pārņēmis, iemetis brillēs zirnēklus etc. Sīvā priekšvēlēšanu agitācijas gaisotnē uzvarēja cilvēks ar dimanta skaidrumu sirdī bez neviena melnuma – Punks. Ar to arī viņu apsveicam! Lāpstiņa lāsts no VFF SPP beidzot ir novākts.

Fukšu prieki ģeogrāfos

Beidzot ir pienācis brīdis, kad pa mūsu mīlās Universitātes telpām vairs neklīst neizfukšēti fukši (vismaz tādi, kas sevi uzskata par studenta īstenās dzīves piekopējiem). Ģeogrāfi savu neizfukšēti labo tradīciju ietvaros baidos fukšu pārbaudījumus rīko pēc 1. sesijas – lai tiktu fukšēti tie patiesi īstenākie ģeogrāfi....

Tāpēc ceturdienas (11.02.) priekšvakarā visi fukši drebēja aiz neziņas, bet reizē bija laimīgi starojoši, jo beidzot tiks iesvētīti studentu kārtā. Pārbaudījumu izaicinājumu pieņēma paši drosmīgākie, kuru skaits svārstījās ap 25. Atzinība pašiem fukšiem – daži saprotot pasākuma nopietnību bija ieradušies uzvalkos ar kaklasaitēm, kāds atgādina seriāla varoņus no "Čigānietes". Bet pārbaudījumi visiem bija neizbēgami. Visa vakara gaitā viņiem nācās izpaust savu aktivitāti, atjautību un pacietību. Prāvajam skafitāju pulkam nācās noskatīties gan āfrikāņu cienīgajā procedūrā, kas nodrošināja ieiēšanu vīriešu kārtā, gan mežonīgajā rāpojiēnā pēc žāvētās vistas. Spageti sūkšana mijās ar sīpolu ēšanas sacīkstēm un divdomīgām izdarībām ar burkāniem. Interesi izraisīja balonveidīgu priekšmetu spiešana pa pāriem horizontālā stāvoklī uz

grīdas. Katrs fukšs spēja sevi izrādīt un pierādīt, ka ir nākamā studenta cienīgs. Arīrdzan KNZ atraktīvā komanda palīdzēja testēt jaunos ģeogrāfos. Finālā nošmūlētājās sejiņas samanāmām mirdzošām acīm tika nodots svinīgais zvērests, un katram tapa skaidrs, ka ģeogrāfu tradīciju tālākīstenošanai ir labs potenciāls... Sekoja lieliska atpūta, kas izpaudās dejošanā un citās līdzīgās izdarībās.

Paralēli, Valentīna dienas tuvumu izjūtot, norisinājās jauno dzejnieku konkurss par tēmu "Kā mīl ģeogrāfs...". Sīvā konkurencē uzvarēja bijušais fukšs Lapinieks, kura mīlas vārsmas arī publicējam:

Ģeogrāfs mīl savu faki,
Arī vistu, alni, zaķi.
Mīl tas arī pasniedzējus -
Citu miera traucētājus.
Ģeogrāfs mīl arī ieņemt
Un ar draugu draugus pieņemt.
Mīl tas jautri uzdzīvot,
Ienaidniekiem sejā dot.
Ģeogrāfs mīl Lodes muižu,
Katru upi, ķemu, ežu,
Jo ko reiz tas redzējis,
Dziļi sirdī rakstījis.

Visiem veiksmes vēlot,
ANDRIS KLEPERS

SP lappusi veidojusi
Ilona Bauda

INFORMĀCIJA, REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

Tu un "UA"

Paldies par saņemtajām anketām! Labi, ka jūs vidū ir tādi, kam nav vienaldzīga "Universitātes Avīze", tās tematika un noformējums.

Pēc saņemtajām atbildēm mēs - "Universitātes Avīzes" veidotāji - esam sapratuši, ka par gauri nestrīdas un domas ir visdažādākās. Kas vienam šķiet liels, otram - interesants. Labi, ka esam dažādi un daudzveidīgi. Lasiet mūs arī turpmāk un, ja rodas liela vēlme - arī rakstiet un nesiet savus garabērņus uz redakciju! Gaidīsim!

Laimīgā loze šoreiz kritusi LIGITAI VIRKAI no Teoloģijas fakultātes un OĻEGAM DZENĪTIM no Ķīmijas fakultātes. Izvēle tagad jūsu ziņā!

"UA" redakcijas vārdā

redaktore ILZE BRINKMANE

Studente vēlas irēt 1 - 2 istabu dzīvokli ar malkas apkuri (vēlams saimnieka mājā) Brīvības ielā - Teikas rajonā, centrā vai Bergos, Baložos.
Tāl. 7-368652 (pēc plkst. 20.00) - Ligita.

Pateicība

No visas sirds pateicos LU rektoram Jurim Zaķim ar kundzi Anitu par grāmatas "Rīgas Dievmātes klosteris" publicēšanu latviešu, vācu, angļu valodā.

Pateicos "Universitātes Avīzes" redakcijai par materiāliem bagātu, daudzpusīgu un saturīgu avīzi.

Silti pateicos studentei Zanei Strodei par interviju "Mīlestība uzvar visu" un novēlu veiksmi un panākumus turpmākajā jaunrades darbā.

Astrida Beināre

PALAUZI GALVU

- 4 18 3 5 22 10 Māklis, aģents.
- 8 1 11 14 Štats ASV, Rietumos.
- 15 6 5 12 4 7 Fizikas nozare.
- 16 1 20 17 2 9 Jūrniecība - ātruma mērvienība.
- 25 3 7 4 5 9 Vedmaksa.
- 16 12 28 1 2 9 ASV kosmonauts, kas 1971. gadā pabijis uz Mēness.
- 11 27 3 18 9 9 Slimību ierosinātājs.
- 2 1 17 21 5 9 Pāvesta sūtnis.
- 9 1 4 9 5 7 Sešrindu pants dzejā.
- 23 18 3 21 2 9 Parlaments Mongolijā.
- 8 15 11 1 2 1 Neliels prozas darbs ar negaidītu atzinājumu.
- 13 1 4 7 3 9 Nošu atsaukuma zīme.
- 3 1 17 18 2 9 Spožākā zvaigzne Lauvas zvaigznājā.
- 7 3 12 15 20 15 Vokāls skaņdarbs vienai balsij.
- 19 10 20 7 3 9 Romas diktators.
- 9 1 12 26 7 9 Stāvviļņi noslēgtās ūdenstilpnēs.
- 4 15 4 7 3 9 Latviešu kordiriģents.
- 7 5 10 8 7 9 Galvaspilsēta Eiropā.
- 17 7 12 2 12 9 Mājputns.
- 20 21 13 7 4 12 Apavu veids (dsk.).
- 11 1 2 24 3 9 Dabiskā āda.
- 2 18 9 5 3 7 Apgaismes ierīce.
- 11 10 13 1 3 9 Magnētiskās plūsmas mērvienība SI sistēmā.
- 14 7 19 7 8 9 Lamaistu klosteris.
- 4 7 22 7 4 9 Maza ādas laiva.
- 3 7 4 1 5 1 Sporta spēles inventārs.
- 13 27 13 1 2 1 Liela bieža grāmata, arī svētā grāmata.
- 11 21 19 1 2 1 Sena latviešu tilpuma mērvienība.
- 6 7 3 27 20 1 Pilsēta, kurā norisinājās II un VIII vasaras olimpiskās spēles.
- 6 12 4 1 5 9 Patruļa, neliels sargpostenis.

Iepriekšējā "UA" publicētās miklas atbildes:

Horizontāli: 1. Uzskācēt. 4. Izpesīt. 9. Uzdrošināt. 11. Elza. 12. Tikl. 13. Ietvert. 14. Upuris. 16. Slotas. 18. Tikls. 20. Līdēns. 21. Svaigas. 25. Stāvs. 26. Kreiss. 28. Aldzīt. 29. Apcerēt. 30. Pāji. 32. Stāt. 33. Ieva. 34. Eksistēt. 235. Skarains.
Vertikāli: 1. Uzdevums. 2. Kaza. 3. Cirvis. 5. Petits. 6. Siet. 7. Tautisks. 8. Cilvēks. 9. Uzturnidzēkji. 10. Sistematizēts. 15. Iecerēs. 17. Lupināt. 18. Triks. 19. Savas. 22. Iekšpuse. 23. Vāveres. 24. Atļūties. 27. Saraut. 28. Atmiņa. 31. Ieži. 32. Seta.

Programma "Jaunatne Eiropai" izsludinājusi projektu pieteikumu konkursu jauniešu apmaiņai ar Eiropas Savienības valstīm, jauniešu iniciatīvu projektiem laukos, jaunatnes darbinieku starptautiskās apmaiņas projektiem.

Pieteikumu termiņš: 1. maijs - projektiem no 1. jūlija līdz 31. oktobrim.

Sīkāka informācija pa tālr. 7601294, 7601299.

No 25. februāra Alberta ielā 12 - 9 (J. Rozentāla un R. Blaumaņa memoriālā muzejā) būs skatāma Helgas Ingeborgas Melnbārdes porcelāna gleznojumu izstāde "Tornī Kāpšana"

Meklē vēstulju draugus!

Hola, soy una chica de 16 años, comencaré mis estudios en la Facultad de Arquitectura el año próximo e deseaba tener "pen friends" con una edad similar a la mía de esta universidad a la que estoy escribiendo. Mucho agradecería pusieran mi nota en el tablón de anuncios de la universidad. Escribir solo en español o en inglés.

Gracias,
Lorena Gianoni
lg82@hotmail.com

Hi there,

I'm 16 year old girl, I'll start College - Architecture - next year and I'd like to have pen friends from 16 to 20 years old from that university. I'll be very grateful if you were kind enough to post my letter in the notice board. Please only Spanish or English.

Thanks,
Lorena Gianoni
lg82@hotmail.com

INFO NVO Centrs informē

No 1.02. līdz 15.02.99. NVO Centrā reģistrētās NVO:

Bērnu un jaunatnes izglītības atbalsta fonds "Levijs"
Mākslas un kultūras koordinācijas centrs
Latvijas sirds fonds
Jasmūža

Mākslas un kultūras koordinācijas centrs
Bērnu un jaunatnes izglītības atbalsta fonds "Levijs"
Brīvo aktieru sabiedrība

Latvijas tūku un tulkotāju asociācija

Izglītība Pilsoniskai Sabiedrībai

kā pagaidu lietotāji:

Sociālās pediatrijas centra fonds "Sauls mirdzums"

NVO Centra ciemiņi:

9.02.99. ASV - Baltijas partnerattiecību fonda pārstāvji

Info materiāli:

Baltic Bulletin - Pricewaterhousecoopers - Nr. 1, 1999

Northern Lights - The newsletter of Alliance of

Northern People for Environment and

Development - Winter 1998/1999

Ārvalstīs

05. - 06. 03. 1999. - International NGO Seminar in Stock-

holm "Sustainable Transport Solutions in the Baltic Region"

- Focusing on maritime transport

07. - 25. 06. 1999. - The Institute for Public-Private Partners-

hips rīko semināru "Non-Governmental Organizations and

Private Voluntary Organizations: Creating Effective Part-

nerships for Sustainable Development"

Magee Women's International programmas koordinātors

Kristens Tsapis (e-pasts: ktsapis@mail.magee.edu) meklē

organizācijas, kuru mērķauditorija ir sievietes, lai šo

organizāciju biedrus un citus interesentus iesaistītu trīs nedē-

ļu apmaiņas semināros Anglijā par tēmu: "Women's Lea-

dership Training"

Projektu konkursi

EFC - Eiropas Fondu Centrs

Nr. Programma Iesniegšanas termiņš

1. Eiropas programma jaunatnei:

Informācija jauniem cilvēkiem

(Youth for Europe Programme: Information for Young People)

1999. gada 1. aprīlis

2. ARIANE 1999: Grāmatniecības

un lasīšanas atbalsts (ARIANE

1999: Support for Books and

Reading) 1999. gada 7. maijs

Centra adrese: Rīgā, Akas ielā 5/7;

tel. 7312606, fakss: 7312550; e - pasts: info@ngo.org.lv

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortaisījumi veido TOMS GRĪNBERGS
Avīzes līdz jums nogādā MAREKS LAUVA

Vēl var pagūt...

pieteikties uz stipendijām un darbu Ziemeļvalstīs. Abi šie piedāvājumi, protams, tiek koordinēti ar Ziemeļvalstu informācijas biroja (ZIB) starpniecību, kurš, kā zināms, atrodas Rīgā, Basteja bulvārī 14, 2. stāvā. Pašreiz ir iespēja pieteikties uz divu veidu stipendijām: *Nordic Grant Scheme* un "Baltijas Sleipnirs" *Nordic Grant Scheme* LU studentiem jau ir labi pazīstama pēc vairākiem rakstiem "UA" (*Education and research*), bet jāatzīmē, ka stipendiju piešķiršana ir kļuvusi citādāka, mainoties visas stipendijas piešķiršanas mērķu koncepcijai. Agrāk itin viegli varēja dabūt finansējumu individuāliem braucieniem uz kādu no Ziemeļvalstīm. Tagad tas būs jau grūtāk, varētu pat teikt - ārkārtas gadījumiem. Šobrīd šīs stipendijas piešķiršanai īpašs akcents tiek likts uz sadarbības, pieredzes apmaiņas tīkla veidošanu. Tas nozīmē, ka vieglāk pretendēt uz šo stipendiju noteiktai interesentu grupai, kas dodas uz dažādām konferencēm, pieredzes apmaiņas pasākumiem u. c. Lai sekmētu šāda sadarbības tīkla projekta īstenošanu, ir uzstādīts noteikums, ka uz vienu ciemos braucošo Latvijas studentu jābūt diviem pārstāvjiem Ziemeļvalstīs. Ziemeļvalstu informācijas birojs pašlaik var nodrošināt stipendiju saņemšanu studijām un pētniecībai šādās iestādēs: Zviedrijā - Zviedrijas Institūts; Norvēģijā - Cimo institūts, Norvēģijas Pētniecības padome.

Savukārt par vēlmi saņemt stipendiju un doties uz Dāniju vai Islandi ir jāziņo Izglītības un zinātnes ministrijā.

No kopējā *Nordic Grant Scheme* piešķirtā finansējuma stipendijām akadēmiskajā sektorā izmantojami ir 85% no kopējā budžeta, savukārt atlikušie 15% ir vēltīti sadarbības tīkla veidošanai ar Ziemeļvalstīm Latvijas nevalstiskajām organizācijām, kas Ziemeļvalstu Ministru padomes stipendiju piešķiršanas kārtībā ir jaunums.

Kā jau zināms, LU studenti vienmēr ir izcēlušies arī īpašu aktivitāti, kas nereti saistās ar darbību kādā nevalstiskajā organizācijā, tad arī ir pamatotas cerības tikt uz Ziemeļvalstīm, izmantojot šo iespēju. Šis lauciņš, kā jau viss jaunais, ir Latvijā vēl neapgūts un neizmantots.

Savukārt otrā stipendija - "Baltijas Sleipnirs" - paredzēta profesionāliem, dažādās kultūras/mākslas jomās aktīvi strādājošiem māksliniekiem, mākslas kritiķiem un par mākslu rakstošiem žurnālistiem līdz 36 gadiem.

Kāds sakars LU ar šāda tipa zinātni? Varbūt kāds pasniedzējs vai LU darbinieks ir guvis augstāko izglītību kādā no iepriekš minētajām zinātnēm, tad tas lieti varētu noderēt. Pie šīs stipendijas vēl jāmin, ka to nevar dabūt studenti.

Iepriekšminēto abu stipendiju pieteikumi būtu iesniedzami līdz 15. martam.

Plašāka informācija par stipendijām, ko finansē Ziemeļvalstu Ministru padome, ir atrodamā Ziemeļvalstu informācijas birojā, tā mājas lapā - www.nord.lv, kā arī pa tālr. 7 211006; 7 213233.

Kā jau minēts iepriekš, *Nordpraktik* ietvaros jaunieši, strādājošiem cilvēkiem, vecumā no 20 - 35 gadiem ir iespēja doties praksē uz kādu no Ziemeļvalstīm, lai strādātu kādā no radniecīgajiem uzņēmumiem, iestādēm Dānijā, Islandē, Norvēģijā, Zviedrijā, Somijā vai Ālandu salās.

Prakses laiks parasti ir no pāris nedēļām līdz vienam mēnesim.

Nordpraktik programmas dalībnieki saņem nelielu kabatas naudu un stipendiju, kas paredzēta uzturēšanās un ceļa izdevumiem. Prasības programmas dalībniekiem ir diezgan pieticīgas: vecuma limits, darba devēja piekrišana praksei no Latvijas puses; jābūt vismaz viena gada darba stāžam attiecīgajā nozarē; labi jāpārzina angļu valoda vai kāda no Ziemeļvalstu valodām. Ja tas viss tev jau ir, tad atliek aizpildīt anketu ar detalizētu pašreizējā darba satura un prakses mērķa aprakstu.

Anketas, protams, var saņemt Ziemeļvalstu informācijas birojā. Aizpildītās anketas jānosūta uz šo pašu adresi līdz 1. martam vai 1. oktobrim.

Nobeigumā vēl tikai gribas atgādināt, ka pašreiz veiksmīgi vēl joprojām darbojas iepriekšējās "UA" numuros aprakstītais projekts "Valhalla" - tiešais internets ar Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm.

ANDRIS ŠIROVS,
Bioloģijas fakultāte

SVEICAM

Misis Globe '98 leva Bondare vadīs nākošo vispasaules precēto sieviešu konkursu, kas notiks 10. septembrī Latvijā. Tajā piedalīsies 40 valstu pārstāves. Ievu sveic arī LU rektors Juris Zaķis

Februārī apaļu jubileju svinēja LU zinātnu prorektors Ivars Lācis un ne tik apaļu - LU direktors Atis Peičs.

"UA" pievienojas sveicējiem.

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas vestibulā blakus telefona automātiem)
Tālrunis: 7222944; mājas lapa: <http://ieva05.lanet.lv/~luua>
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.